

VECKOBLADET 27

UTGIVET AV VPK OCH KU I LUND UTKOMMER FREDAGAR

Bredgatan 28, 222 21 Lund Telefon: 046/13 82 13
Postgiro: 17 459 - 9. Pren. 30 kr/år

1979 5:e årg.

Onsdagen den 29 augusti

VB-KOMMENTAR

»Eurocs inställning är att ingenting framkommit som tyder på att ersättningsgrundande uppsåt eller vårdslöshet skulle ha förelegat hos Eternitbolagets ledning eller hos någon annan inom koncernen». Detta skriver Euroc i sin årsrapport för 1978. Medan arbetare dör eller invalidiseras av asbestskador dom fått i Lomma eternitfabrik, som ägs av Euroc, så talar företaget i vackra ord om uppsåt och vårdslöshet. Euroc är inte beredd att ta sitt ansvar för vad som med all säkerhet är den största arbetsmiljökatastrofen i Sverige i modern tid.

I samma årsrapport kan man också läsa att Euroc-koncernen gjorde en nettovinst på 69,5 miljoner kr. Detta är alltså efter gjorda investeringar och skatter. 69,5 miljoner är drygt 20% av aktiekapitalet på 345 milj. Företaget har också satt undan 70 miljoner, dels från tidigare och dels från årets vinst till aktieägarna. När eternitskadans värsta dyningar lagt sig kommer företaget att med all säkerhet att dela ut gratisaktier till sina aktieägare.

LO:s begäran om skadestånd är naturligtvis helt rimlig med tanke på hur företaget agerat i den här affären. Det finns alltså gott om pengar i företaget och profiterna är stora. Men för företaget är det viktigare att profiten hålls uppe än att betala de arbetare som skadats i sitt arbete för att svettas ihop den. Precis så här jävlig är kapitalismen.

LO-förbundets rättskydd har begärt att Euroc in blanco skall ta på sig generell skadeståndsansvar för de hundratalens arbetare som fått bingskador eller invalidiserats av asbesthanteringen. Euroc var från början villigt att göra detta, men har återtagit sitt löfte när skadornas omfattning blev kända.

Valdebattens glömda frågor

Jörn Svensson VPK-riksdagsman och första namn på fyrstaadskretsens VPK riksdagslista skriver här en artikel om valdebattens »glömda» frågor.

I alla valkampanjer finns »glömda» frågor. Det är nästan aldrig någon som tar upp förhållandena inom psykvården eller diskrimineringen mot homosexuella. Men det kusliga med valdebatten 1979 är att det är de allra största frågorna, som mest sopas under mattan.

Kapitalflykten

Där är den stora kapitalflykten. Storförfinansen håller faktiskt på att nedrusta hela landet. Pengar, industrier, teknik flyttas ut i jänn ström. Kvar lämnas hela bygder i nedåtgående, kunniga människor, vars kunnande plötsligt betraktas som värdelöst. Inget parti utom VPK kräver stopp för denna väldiga utdikning av landet. Detta krav måste vi få gehör för främst i arbetarrörelsen och driva på bred front. Detsamma gäller det multinationala kapitalets snabbt växande makt över viktiga delar av ekonomin, en makt som formar sig till ett hot mot varje rimlig grad av nationell självständighet.

Social utslagning

Vi har en social utslagning i detta land, som saknar motstycke under 1900-talet. Över en halv miljon människor är ställda utanför normala och mänskligt rimliga samband med samhälle och medmänniskor. De hanteras som andra klassens medborgare och utgör till stor del ett fattigdomsproblem av ny »amerikansk» typ.

Detta tiger de andra partierna om. De finner det vara ett normalt inslag i »utvecklingen». De t.o.m. berömlar sig över hur de lyckas förvara arbetslösa på tillfällighetsarbeten, i bidragssvängen och på annat sätt där folks position av marginalmänniskor understryks. En ungdomsgeneration

priges av ett omänskligt samhällssystem och cyniska politiker. VPK riktar uppmärksamheten på detta problems djup och allvar. Vårt krisprogram anvisar en väg för att bekämpa det i stället för att skyla och konservera det.

Korruption av rättssystemet

I kris och sönderfall för samhället speglas detta också oundvikligt i rättssystemet. Det stora rättsproblemet idag är inte en fråga om normupplösning bland de många människorna. Det är den växande godtyckligheten i förvaltningsansätt att behandla folk. Det är svävande lagar som byråkratin fyller med innehåll. Det är bristen på konsekvens i rättstillämpningen, inskränkningarna i överklagningsrätten och de minskade lagliga möjligheterna att ställa högre ämbetsmän till ansvar.

Denna korruption av rättssystemet går sida vid sida med en utbredning av obehöriga påtryckningar och rena mutor. Och detta godtas av domstolar och justitieombudsmän. VPK driver dessa frågor både principiellt och som en klassfråga - ty det är alltid arbetarklassens folk, som hårdast drabbas när lagskydd och rättssystem vacklar.

Hyresgästdebatterna

Hyresgästföreningens lundaavdelning har inbjudit de politiska partierna till debatt om bostadspolitik i Lund. Partierna har svarat och man meddelar från avdelningen att socialdemokraterna, VPK och minst ett av de borgerliga partierna kommer att ställa upp på samtliga möten.

Debatterna är tänkta som utfrågningar av partierna. Avdelningen ställer tre frågor till partierna rörande centrala delar av bostadspolitik: vad tänker partierna göra åt hyreshöjningar, villasubventioner och bostadsbristen.

Kontaktkommittéerna i bostadsområdena, som ansvarar för de praktiska arrangemangen, ställer lokala frågor. Man kan t.ex. nämna frågan om Delfinbadet på Norr och om Östra Ringen på Östra Torn. Frågor om bl.a. barnomsorg och kollektivtrafik går som en röd tråd genom de flesta stadsdelarnas diskussionspunkter.

Debattserien började igårkväll på Fäladsgården (Kort referat följer i VB:s fredagsnummer) och avslutas på Folkets Hus den 11/9.

Mötesdatum och -lokaler:

Klostergården: Klostergårdens fritidsgård, 29/8

Östra Torn: Östra Torns skola

matsalen, 3/9

Väster: Papegøjelyckans servicecentrum, 4/9

Centrum: Folkets hus, 11/9

Samtliga möten kl. 19.00-22.00

Arbetets tystnad

VPK:s stora valupptaktsdemonstration i Malmö i lördags med ca 1200 deltagare passerade också förbi tidningen Arbetets byggnad på Bergsgatan. Åtskilliga av tidningens medarbetare stod i fönstren och tittade på röda fanor och banderoller och lyssnade på blåsorkester och talkörer.

De ansåg dock inte att demonstrationen var något att berätta om för Arbetets läsare. Inte heller VPK:s partiordförande Lars Werners och ungdomsförbundets ordförande Lars Johanssons tal på valupptakten i rikets tredje stad ansågs värdiga omnämnande.

Detta inträffade bara en vecka efter att Arbetet skummat av raseri över att TV inte bevakat Olof Palmes framträdande på SAP:s valupptakt i Helsingborg...

Borde inte socialdemokraternas största morgontidning känna en viss skyldighet att rapportera också vad som händer i arbetarrörelsens radikala del? Våra kolleger på Lunda-bladet har dock chansen att i viss mån återupprätta Arbetets skamfilade rykte genom att göra ett utförligt reportage av Jörn Svenssons tal på torsdag. Vi ses på stortorget!

Jörn Svensson i Lund torsdag

VPK Lund har valmöte med Jörn Svensson på Stortorget torsdag den 30/9 kl. 19.00.

Helena Svantesson och Birgitta Edgerton talar om kommunalpolitik.

Lunds Kommunistiska Blåsorkester spelar uppvärmningsmusik innan mötet och VPK Lunds sänggrupp leder allsöngen.

Slut upp!

Vi 5 på baksidan

Vänsterpartiet Kommunisternas vackra och anslående valaffisch på Stortorget har väckt berättigt uppeende. VB beslöt att fråga de fem kommunalråden vad dom ansåg om den.

Nils Arne Andersson (c)

—Vadå? Jag har inte sett någon affisch!

Lennart Ryde (m)

—Den ska ner! Den ska ner! Om inte polismästaren klarar av det så får jag väl tala med ungdomsraderna.

Birger Rehn (s)

—Ja, jag är ju född här i Lund och har ju alltid satt likhets-tecken mellan borgare och kommunister.

Sverker Oredsson (fp)

—Trevlig! Men den sitter alldeles för lågt. Självt slog jag huvudet i den när jag cyklade hem häromkvällen.

Nils Gustavsson (s)

—Ställningen går väl an och affischerna är ju snygga, men personligen har jag aldrig riktigt kunnat med vajande röda fanor. Kunde man inte ta bort dom?

Solgårdarna

Hyresgästerna i det bebodda Solgårdshuset är uppsagda till avflyttning före den 30 september i år. Tre av dem överklagade värdningen i hyresnämnden där frågan fortfarande ligger och där man hittills haft två sammanträden.

Ute runt parken vid Solgårdarna och på angränsande gator har man ritat konstiga märken och folk har gått runt och mitt med trefotsskikare. Det är Riksborgen som redan inriktat sig på rivning och nybyggnation, innan stadsplanen är behandlad i byggnadsnämnd och andra instanser.

I bostadsbristen Lund står alltså nu 32 funktionsdugliga lägenheter tomma. Starka, välbyggda och trivsamma hus ska alltså rivas och ersättas med tre styck höghus. Ett sexvånings- och två femvåningshus. Donatus väg stängs och på den placeras ett parkeringshus och parkeringsplatser. Längs van Dyrens väg mitt emot Solgårdarna byggs det garage och parkeringsplatser.

Hela området kommer att ändra karaktär. Det blir insatslägenheter och för framtiden ett Eldorado för svartborsspekulanter. Löntagare i låg- och mellaninkomstlagen har ingen möjlighet att ställa sig i kö till detta överklassgetto.

Borgerlig demokrati

Solgårdsfrågan visar på ett slående sätt hur borgerlig demokrati fungerar. För två år sedan utrymdes två av husen och hyresgästerna där fick löfte om att få flytta tillbaka efter det att husen reparats. Ett upprustningsstillstånd för husen godkändes. För ett år sedan, den 12 september 1978, fattades i AB Färgaren beslut om rivning med röstsiffrorna 3 mot 2. Färgaren är ett kommunalt bolag som förvaltar husen och vars majoritet företräder de vinstintressen som cyniskt körde ut och därefter lurade hyresgästerna för att därigenom kunna minska opinionstrycket mot rivningen.

Men det värsta har varit att de boende i Solgårdarna inte haft minsta möjlighet att påverka beslutet. De har varit betydelselösa

nollor i pamparnas odemokratiska spel. De har inte fått träffa en enda ansvarig politiker, varken någon borgare eller sosse. Hyresgästerna har inte på minsta sätt kunnat få gehör för sina synpunkter inför myndigheterna.

Först i hyresnämnden, som i förtryckets namn lägger sina förhandlingar till tingsrätten, fick tre av hyresgästerna möjlighet att träffa företrädare för värden, Lunds kommun. Men då var alla »demokratiska» rivningsbeslut fattade och hyresnämnden behandlar bara frågan om ersättningslägenheter.

Men som Erik Lindqvist sade vid hyresnämndens möte den 22 augusti: »Hade bara viljan funnits hade husen reparerats och vi kunnat bo kvar». Men den viljan har inte funnits hos pamparna för vilka vinsten är ledmotivet och för vilka vanliga människors åsikter och synpunkter är värdelösa och helt ointressanta att överhuvud taget spela tid på. Pamparna i Lund har större förtroende för Mammon än för sina väljare.

900 mot kärnkraft

I Lund samlades nästan 900 kvinnor, män och barn bakom de färgglada fanorna och banderollerna. På Stortorget lästes ett för hela landet gemensamt manifest och sattes upp på Stadshallens dörr. I manifestet stod bl.a. »Kärnkraften är ett hot mot livets fortbestånd — kärnkraften är ett underlag för kärnvapenkrig — kärnkraften laser oss i ett centralstyrt, ojämnt och särbart samhälle.» Kvinnorna i kommunfullmäktige var särskilt inbjudna. De uppmanades att kämpa mot kärnkraften i fullmäktige. Tre VPK-kvinnor och två centerkvinnor var på plats. Demonstrationståget gick sedan med musik, sång och slagord till Stadsparken där mötet avslutades med tal, dikt, clowneri och sång:

»Kärnkraften skall stoppas — aldrig ger vi upp!
Miljarderna till vindkraft — aldrig ger vi upp!
Vi blir ett träd med djupa, djupa rötter —
Aldrig ger vi upp!

Flera talare framhöll att kvinnokamp mot kärnkraft är ett led i en mycket framgångsrik tradition inom kvinnorörelsen. Det

var kvinnorna som gick i spetsen för kampen mot en svensk atombomb på 50-talet. Nu går kvinnor åter ut i en bred rörelse och kräver att få vara med och bestämma vilket slags samhälle vi skall ha.

Folkkampanjen

Hur kan vi då arbeta vidare med kärnkraftsmotståndet? Vi kan gå med i den lokala Nej-kommittén inför Folkomröstningen. I Lund kan man kontakta Ninna Widstrand St. Tomegatan 40 tel 152291 eller Olle Leissner Erik Dahlbergsgatan 2 tel 138579.

TCO

Det håller också på att växa fram ett motstånd inom TCO mot att TCO-kongressen i sommar beslöt att uttala sig för kärnkraften utan att detta hade diskuterats bland medlemmarna. Söndagen den 2.9 blir det ett möte i Svarvarestugan med TCO-medlemmar mot atomkraft.

Barsebäck

Kom med i Barsebäcksmarschen lördagen den 8 september!

—Det återstår cirka 20.000 kuvert att stoppa. Skall vara klart denna vecka. Titta in på lokalen eller ta hem en familjeförpackning (gäller även ensamstående).

—Kom själv och be alla vänner komma till mötet med Jörn Svensson på torsd. kl 19 på Stortorget.

—Vi har reparationspatruller ute varje kväll, men för en rätt ojämn kamp mot de som saboterar våra affischtavlor. Anmäl skadegörelse till lokalen 138213.

KAF I VALET

I vår serie om de partier som ställer upp i kommunvalet i Lund har vi nu kommit till Kommunistiska Arbetarförbundet/sektion av fjärde internationalen (puh) förkortat KAF. I dagligt tal kallat trotskisterna efter sin ideologiske lärofader. Vad Röda armens grundare kan ha med kommunalpolitik i Lund att göra kan man ju undra. Hur som helst, vi har inte lyckats hitta något lokalt material från KAF. Kunde de manne skicka VB ett ex av sitt eventuella program för Lund. Vi vill i alla fall önska dem lycka till och hoppas att det går bättre för dem i Lund än det gick i landstingsvalet i Östergötland förra gången. Då ställde man upp med fyra kandidater på listan men fick bara tre röster!

MÖTE! MÖTE! MÖTE!

Blåsorkester 1: onsdag 29.8 18.00
hörnet Vikingavägen Kämpagränd
VPKs sånggrupp: torsdag 30.8
18.30 Stortorget
REFUSES: torsdag 30.8 18.00
Stortorget
PIONERNA: onsdag 29.8 18.00
Uardav. vid busshållplatsen
SPELMÄNNEN: torsdag 30.8
18.00 Botulfplatsen
VALMÖTE Jörn Svensson, Stortorget torsdag den 30.8 kl 19.00